

**BOLALAR SALOMATLIGI UCHUN MULTIDISIPLINER TIBBIYOT
MARKAZLARIDA HAMSHIRALARNING ROLI**

Sharipova Dilnoz

Fargʻona viloyat Bolalar koʻp tarmoqli tibbiyot markazi Reanimatsiya boʻlimi hamshirasi.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14903996>

Annotatsiya. Mazkur maqolada koʻp tarmoqli tibbiyot markazlarida hamshiralarning bolalar salomatligini saqlashdagi roli va ahamiyati koʻrib chiqilgan. Xususan, hamshiralarning bolalar uchun davolash, psixologik yordam, sogʻliqni saqlash taʼlimi va profilaktika kabi faoliyatlari yoritilgan. Maqolada, shuningdek, pediatrlar, psixologlar va boshqa mutaxassislar bilan hamkorlikda olib boriladigan davolash jarayonlari va ularning bolalar salomatligiga taʼsiri taʼkidlangan. Koʻp tarmoqli markazlar orqali bolalar salomatligini yaxshilashda hamshiralarning muhim oʻrni va samarali ishlashining ahamiyati koʻrsatilgan.

Kalit soʻzlar: Koʻp tarmoqli tibbiyot markazi, bolalar salomatligi, hamshira, profilaktika, psixologik yordam, tibbiy hamkorlik, pediatriya, sogʻliqni saqlash.

**THE ROLE OF NURSES IN MULTIDISCIPLINARY MEDICAL CENTERS FOR
CHILD HEALTH**

Abstract. This article examines the role and importance of nurses in maintaining children's health in multidisciplinary medical centers. In particular, the activities of nurses in the treatment, psychological support, health education and prevention for children are highlighted. The article also highlights the treatment processes carried out in collaboration with pediatricians, psychologists and other specialists and their impact on children's health. The important role and effective work of nurses in improving children's health through multidisciplinary centers is shown.

Keywords: Multidisciplinary medical center, child health, nurse, prevention, psychological support, medical cooperation, pediatrics, health care.

**РОЛЬ МЕДСЕСТЕР В МНОГОПРОФИЛЬНЫХ МЕДИЦИНСКИХ ЦЕНТРАХ
ОХРАНЫ ЗДОРОВЬЯ ДЕТЕЙ**

Аннотация. В статье рассматривается роль и значение медицинских сестер в сохранении здоровья детей в многопрофильных медицинских центрах. В частности, освещаются такие виды деятельности медсестер для детей, как лечение, психологическая поддержка, медицинское просвещение и профилактика. В статье также освещаются лечебные процессы, проводимые совместно с педиатрами, психологами и другими специалистами, и их влияние на здоровье детей. Подчеркивается важная роль и

эффективная работа медицинских сестер в улучшении здоровья детей через многопрофильные центры.

Ключевые слова: Многопрофильный медицинский центр, здоровье детей, медицинская сестра, профилактика, психологическая поддержка, медицинское сотрудничество, педиатрия, здравоохранение.

Kirish.

Zamonaviy tibbiyotda, ayniqsa, ko'p tarmoqli tibbiyot markazlarida hamshiralarning roli bolalar salomatligini ta'minlashda muhim ahamiyatga ega. Bu markazlar mutaxassislar jamoasi tomonidan taqdim etiladigan maxsus g'amxo'rlik va davolanishni ta'minlash uchun mo'ljallangan bo'lib, ular orasida pediatriklar, jarrohlr, fizioterapevtlar, psixologlar va hamshiralr mavjud. Hamshiralarning o'zni ushbu jarayonda juda katta, chunki ular bolalar va ularning oilalariga bevosita g'amxo'rlik ko'rsatish, emosional qo'llab-quvvatlash va ta'lim berishda faol ishtirok etishadi. Shuningdek, bolalar va ularning oila a'zolarining ruhiy va jismoniy salomatligini yaxshilashda muhim rol o'ynaydi.

Multidiscipliner tibbiyot markazlari turli mutaxassislarning hamkorlikda ishlashini ta'minlash orqali bemorlarga keng qamrovli g'amxo'rlik ko'rsatadi. Bolalar uchun bu yondashuv juda muhim, chunki ularning jismoniy salomatligi bilan birga, ruhiy, rivojlanish va psixologik ehtiyojlari ham hisobga olinadi. Bolalar ko'pincha tibbiy davolanishdan qo'rqishlari, bezovta bo'lishlari va tushunmovchilikka duch kelishlari mumkin, shuning uchun tibbiyot jamoasining to'liq g'amxo'rliqi juda zarur.

Pediatriklar, hamshiralr va boshqa mutaxassislarning birgalikdagi ishlashlari bolalar salomatligining barcha jihatlarini hisobga olishga yordam beradi. Ayniqsa, hamshiralr bu jarayonda juda muhim rol o'ynaydi, chunki ular bemorlar va shifokorlar o'rtasidagi muhim aloqani ta'minlaydi, davolanish jarayonini kuzatib boradi va zarurat tug'ilganda bevosita yordam ko'rsatadi.

Ko'p tarmoqli tibbiyot markazlarida hamshiralr bolalarga bevosita g'amxo'rlik ko'rsatishda muhim rol o'ynaydi. Ular bolalarning hayotiy belgilarini kuzatib borish, dori-darmonlarni tayinlash, va bemorlarning qulayligi va xavfsizligini ta'minlash uchun mas'uldirlar. Pediatrik g'amxo'rlikda bolalar yoshining har bir bosqichiga xos sog'liq ehtiyojlarini inobatga olish muhimdir.

Hamshiralar nafaqat bolalarning jismoniy salomatligini kuzatib borish, balki boshqa mutaxassislar bilan hamkorlikda davolashni to'g'ri va muvofiqlashtirilgan holda amalga oshirishga yordam beradi. Ular davolanishning samaradorligini baholash, mumkin bo'lgan asoratlarni aniqlash va davolash rejasini o'zgartirish zaruratini ko'rsatishi mumkin.

Jismoniy g'amxo'rlikdan tashqari, hamshiralar bolalar va ularning oilalariga emosional va psixologik qo'llab-quvvatlash ham ko'rsatadilar. Kasalxonada yotgan yoki uzoq muddatli davolanishni talab qiladigan bolalar ko'pincha qo'rqishadi, bezovta bo'lishadi va chalg'ishadi. Hamshiralar bu bolalar va oilalar uchun birinchi aloqada bo'lib, ularga tasalli berish, xotirjamlik va yo'naltirishni ta'minlashadi.

Multidiscipliner markazlarda hamshiralar bolalar bilan samarali muloqot qilish, protseduralarni bolalarga tushunarli va o'z yoshiga mos ravishda tushuntirish bo'yicha malakaga ega. Shuningdek, ular oilalarni bolalarining kasallik yoki tibbiy holati bilan bog'liq stress va qiyinchiliklarni yengishga yordam beradigan ma'lumot va qo'llab-quvvatlashni taqdim etadilar.

Hamshiralar bolalar va ularning oilalariga sog'liqni saqlash ta'limini taqdim etishda ham muhim rol o'ynaydi. Ular bolalarga va oila a'zolariga to'g'ri gigiena, ovqatlanish, emlashlar va profilaktik tibbiy chora-tadbirlar haqida o'qitadi. Bu orqali hamshiralar oilalarni bolalarining salomatligi bo'yicha faol ishtirok etishga undaydi.

Multidiscipliner markazlarda hamshiralar sog'liqni saqlash strategiyalarini amalga oshirishda salohiyatli ta'limchilar sifatida ishlaydilar. Ular bolalarga sog'lom turmush tarzini saqlash, kasallikning erta belgilari bilan tanishish va zarur bo'lganda tibbiy yordamga murojaat qilish bo'yicha maslahatlar berishadi.

Hamshiralar Roli	Faoliyatlar	Tibbiyot Jamoasi bilan Hamkorlik	Bolalar Salomatligi Bo'yicha Ta'sir
Bevosita G'amxo'rlik va Monitoring	Bolalar hayotiy belgilarini kuzatish, dori-darmonlarni tayinlash	Pediatrlar, jarrohlr, fizioterapevtlar	Jismoniy salomatlikni nazorat qilish, xavfsizlikni ta'minlash
Emosional va Psixologik Qo'llab-Quvvatlash	Bolalar va ularning oilalariga tasalli berish, psixologik yordam	Psixologlar, pediatrlar	Ruhiy farovonlikni yaxshilash, stressni kamaytirish
Sog'liqni Saqlash Ta'limi	Gigiena, ovqatlanish, profilaktik chora-tadbirlar bo'yicha ma'lumot berish	Pediatrlar, dietologlar	Kasalliklarning oldini olish, sog'lom turmush tarzini o'rgatish
Samarali Muloqot va Muvofiqlashtirish	Bolalar va oilalar bilan muloqot, davolash jarayoni haqida ma'lumot berish	Barcha mutaxassislar	Davolash jarayonini yaxshilash, o'zgarishlar haqida xabardor qilish
Bolaga Yo'naltirilgan G'amxo'rlik	Bolaning ehtiyojlari va afzalliklariga asoslanib, davolashni qo'llab-quvvatlash	Pediatrlar, psixologlar	Bolalarga individual yondashuv, ijtimoiy va ruhiy ehtiyojlarni qondirish
Profilaktik G'amxo'rlik va Monitoring	Kasallik belgilari va sog'liqni o'zgarishlarni tezda aniqlash	Pediatrlar, fizioterapevtlar, laboratoriya xodimlari	Kasalliklarni erta aniqlash va davolash, sog'liqni yaxshilash

Bu jadval ko'p tarmoqli tibbiyot markazlarida hamshiralar tomonidan bajariladigan asosiy faoliyatlarni va ularning bolalar salomatligi bo'yicha ta'sirini ko'rsatadi. Jadvalda keltirilgan har bir faoliyat bolalarning jismoniy, ruhiy va ijtimoiy salomatligini yaxshilashga xizmat qiladi.

Samarali muloqot va muvofiqlashtirish ko'p tarmoqli muassasalarda muhim ahamiyatga ega, va hamshiralar ushbu jarayonning markazida turadi. Ular tibbiyot jamoasining barcha a'zolari o'rtasida ma'lumotlarni aniq va tezkor ravishda almashinishini ta'minlaydi. Hamshiralar har bir bolani davolash rejasi bo'yicha ma'lumotlarni kuzatib boradi, o'zgarishlarni tibbiy guruhga yetkazadi va barcha mutaxassislar tomonidan yangi o'zgarishlar haqida xabardor bo'lishini ta'minlaydi.

Shuningdek, hamshiralar oilalar bilan ham doimiy muloqotda bo'lib, ularni davolash jarayoni haqida xabardor qiladi va ularga murakkab tibbiy qarorlar qabul qilishda yordam beradi.

Bu muloqot va muvofiqlashtirishda hamshiralar muhim koordinator bo'lib xizmat qiladi.

Ko'p tarmoqli tibbiyot markazlarida bolaga yo'naltirilgan g'amxo'rlikning ahamiyati katta.

Hamshiralar ko'pincha bolaning ehtiyojlari va afzalliklarini himoya qiladilar, shuningdek, ularning salomatlik holatlari bo'yicha qarorlar qabul qilishda bolalar ovozini eshitishga harakat qiladilar. Bu yondashuv bolalarni o'zlarining davolash jarayoniga qiziqtirishga, ularni qulayroq va ishtirok etishga undaydi.

Hamshiralar ushbu yondashuvni amalga oshirgan holda bolalarning ruhiy va ijtimoiy ehtiyojlarini qondirishga harakat qilishadi. Ular shuningdek, bolalarga mehribonlik va g'amxo'rlik ko'rsatib, ularni tezroq sog'ayish va umumiy salomatlikni yaxshilashga yordam beradi.

Xulosa

Ko'p tarmoqli tibbiyot markazlarida hamshiralar bolalar salomatligini ta'minlashda katta ahamiyatga ega. Ular nafaqat bolalarga jismoniy g'amxo'rlik ko'rsatadilar, balki ularga emosional qo'llab-quvvatlash, sog'liqni saqlash ta'limi berish va samarali muloqot o'rnatishda ham muhim rol o'ynaydilar. Hamshiralar o'z ishlarida bolalar va ularning oilalarining ehtiyojlarini hisobga olgan holda, ularga yaxlit g'amxo'rlikni taqdim etishda faol ishtirok etadilar. Bu yondashuv bolalar salomatligi bo'yicha eng yaxshi natijalarga erishishga yordam beradi va sog'liqni saqlash tizimini yaxshilashda muhim o'rin tutadi.

REFERENCES

1. **Gulomova, S.** "Bolalar salomatligini saqlash va rivojlantirishda tibbiyot xodimlarining o'rni." *Tibbiyot fanlari bo'yicha ilmiy maqolalar to'plami*, 12(3), 45-52.
2. **Toshpo'latova, D.** "Ko'p tarmoqli tibbiyot markazlarida pediatrik hamshiralarning salomatlikni nazorat qilishdagi roli." *Jahon tibbiyot jurnali*, 25(1), 78-83.
3. **Ahmedova, Z., & Qodirov, R.** "Bolalar salomatligini yaxshilash uchun yangi yondashuvlar va innovatsion texnologiyalar." *Tibbiyot ta'limi va innovatsion rivojlanish jurnali*, 3(2), 112-118.
4. **Nazarova, T.** "Bolalar tibbiyotida multidisipliner yondashuv va hamshiralarning o'rni." *O'zbekiston pediatriya jurnali*, 45(4), 125-130.